

BOLJE PRIPRAVLJENI NA ŽIVLJENJE PO UPOKOJITVI

V okviru delovnega sklopa (DS) 4 med drugim oblikovanje predlogov za sistemsko uvedbo izobraževanj o tem, kako aktivno in zdravo živeti v tretjem življenjskem obdobju

Del DS 4 projekta AHA.SI je področje predupokojitvenih aktivnosti. Ob predpostavki **podaljševanja pričakovanih let zdravega življenja** priprave na aktivno in zdravo starost stremijo k čim bolj kvalitetnemu, izpolnjenemu življenju po zaključku redne in polne zaposlitve. Prvi vir in spodbuda za pridobivanje **znanja** za tretjo kariero so lahko že delodajalci bodočih upokojencev. Ti lahko svoje zaposlene **spodbujajo k načrtovanju** in posledično manj stresnemu obdobju po upokojitvi, dostopanju informacij, ki jih za to potrebujejo in podpora v ključnih trenutkih na življenjski prelomnici.

V skladu s tem smo za potrebe projekta **predupokojitvene aktivnosti** opredelili kot:

Predupokojitvene aktivnosti so tiste, s katerimi delavec (tudi nezaposleni) v obdobju pred odhodom v pokoj **pridobi ustrezna znanja za planiranje tretje življenjske kariere**.

Obenem je potrebno **na družbeni ravni ustvarjati pogoje** za izvajanje predupokojitvenih aktivnosti in tudi pogoje za uspešen prehod v pokoj in prilagoditev življenja.

Predupokojitvene aktivnosti naj prispevajo k:

- zavedanju starejših o lastni moči in kompetencah kot tudi njihovi boljši pripravljenosti na »tretjo kariero« oziroma iskanju lastnih ciljev in poti do njih v letih po upokojitvi
- sposobnostim preseganja tradicionalnih podob in stereotipov o staranju
- oblikovanju lastnega smisla in izpolnjujočega življenja v starosti

Kljub omejenosti in razpršenosti podatkov o razširjenosti predupokojitvenih programov smo na tem področju našli več kot 20 **zanimivih domačih in tujih primerov dobrih praks** (na primer Zvezno združenje upokojenskih organizacij v Nemčiji, Henkel Düsseldorf, organizacija Latter Life v Združenem Kraljestvu, Age Scotland in 55Life na Škotskem, program postopnega upokojevanja in univerze za tretje življenjsko obdobje v Belgiji). Tudi v Sloveniji predupokojitvene aktivnosti niso sistemsko urejene, obstajajo pa posamezne aktivnosti, ki potekajo v okviru: Univerze za tretje življenjsko obdobje, Ministrstva za obrambo RS, Inštituta Antona Trstenjaka, Upravne Akademije pri Ministrstvu za javno upravo in inštituta Emonicum, Zavoda Uršulinka, v zadnjem času pa še Zavoda za zaposlovanje RS. Ker je Ministrstvo za obrambo ena redkih institucij pri nas, ki na sistemski ravni omogoča pripravo za upokojitev, bomo v okviru projekta AHA.SI pripravili tudi poglobljeno evalvacijo seminarja, ki ga lahko obišečejo tamkajšnji zaposleni.

Na področju predupokojitvenih aktivnosti smo v okviru projekta AHA.SI opravili tudi več **srečanj z deležniki**. Ob posvetovanju s predstavniki različnih institucij od nacionalne do lokalne ravni se je izkazalo, da bi za uvedbo bolj sistematičnega izvajanja predupokojitvenih aktivnosti v Sloveniji potrebovali predvsem: **zakonsko podlago** iz katere izhaja pravica delavca do takega izobraževanja, boljši **izkoristek kapacitet** kadrovske službe, Zavoda za zaposlovanje, Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter sindikatov

in nevladnih organizacij pri načrtovanju in izvajanju tovrstnih aktivnosti, boljše **medsektorsko povezovanje**, enako **dostopnost** in dosegljivost teh aktivnosti za vse socialno ekonomske sloje delavcev iz različnih geografskih območij ter seznam **prednostnih tem za** vključitev v predupokojitvene aktivnosti.